Nr. 49. Kraków, Piątek 12 października 1923. Rok I.

KURJER WIECZORNY

poświęcony sprawom ekonomicznym, giełdowym i politycznym
wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310	Prenumerata miesięczna bez odnoszenia 85 tys. Mkp, z odnoszeniem lub przesyłką pocztową 100 tys. Mkp. Cena numeru 5000 Mkp.	Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Zwykłe 2.000 Mkp. Nadesłane 4.000 Mkp. Po kronice 5.000 Mkp. Na pierwszej stronie 6.000 Mkp. Ogłoszenia zamiejscowe 25% drożej.	Administracja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310

Waluty o kursach oficjalnych

Urzędowa reglementacja obrotu zagranicznymi środkami płatniczymi wytwarza wszędzie anomalje, które oczywiści objawiły się także u nas. Należy do nich stała dyferencja pomiędzy poziomem oficjalnych notowań a kursami obrotów prywatnych.

Z objawem tym mógłby się ostatecznie świat kupiecki i przemysłowy pogodzić, o ile nie łączyłyby się z nim pewne skutki ujemne, godzące wprost w interesa poszczególnych przedsiębiorstw.

Oficjalne kursa walut zagranicznych notuje obecnie giełda warszawska, jako obowiązujące dla całego obszaru państwa, na podstawie obrotów pomiędzy zastępcą Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, a nielicznymi zresztą odbiorcami, otrzymującymi pewien ograniczony przydział tych walut.

I na ten sposób postępowania możnaby ostatecznie się zgodzić, gdyby znowu nie było ciągłej nierównomierności w rozdziale zapasu walut oficjalnych. Oto wyłączone są prowincjonalne ośrodki gospodarcze niemal w zupełności od korzyści nabywania walut po kursach oficjalnych. Wprawdzie i stolica korzysta z źródła tego w niezbyt obfitej mierze, jak o tem świadczy wystąpienie Stowarzyszenia Kupców Polskich w Warszawie o bezpośredni przydział dewiz na potrzeby handlu, jednak wedle doniesień z kół zawodowych przemysłowcy warszawscy otrzymują w pewnych odstępach czasu waluty po kursach notowań oficjalnych i w ten sposób ktoś przynajmniej i to na cele produkcyjne odnosi korzyści z sztucznych kursów urzędowych.

Kraków jest od takich przydziałów w praktyce zupełnie wykluczony i tutejszy Oddział Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej walut w ogólności przydzielać nie może, co uważamy za rzecz w stosunku do Warszawy niesłuszną.

Kwestja pewnej decentralizacji agend Kasy Pożyczkowej staje się coraz bardziej aktualną, a postulat ten odpowiada strukturze gospodarczej naszego państwa, które rozdzielone dawniej na odrębnie żyjące obszary gospodarcze, wyworzyło kilka ośrodków wytwórczości i obrotu, wymagających bardziej indywidualnego traktowania w sprawach publicznej gospodarki finansowej.

Nowiny w kilku wierszach

Konstantynopol, 12 października. Polradio. Przybyły tu poseł austrjacki z Sofji odwiedził Adnana beya i poruszył z nim sprawę podjęcia stosunków dyplomatycznych austrjacko-tureckich.

Paryż, 12 października. Zmarł tu członek poselstwa polskiego Gustaw Szura na skutek choroby piersiowej. Zwłoki złożono na wieczny spoczynek na cmentarzu Montmorency. Nad grobem przemówił [illegible] poselstwa polskiego Wielowiejski.

Wykrycie olbrzymiego spisku w Rumunji

Ministrowie rumuńscy mieli dziś być wymordowani

Bukareszt, 12 października. Policja wykryła sprzysiężenie, zmierzające do zamordowania kilku ministrów, kierujących finansistów oraz kilku wybitnych osobistości biorących udział w życiu publicznem. Zamach wykonany miał być dzisiaj. Dokonano licznych rewizyj. Znaleziono broń i amunicję. — Aresztowano kilka osób, wśród których znajduje się dwóch akademików, którzy przyznali się do winy.

Krwawe manifestacje bezrobotnych w Niemczech

Hamborn, 12 października. Przy rozpraszaniu manifestacji bezrobotnych policja dała salwę karabinową, skutkiem której 5 osób było rannych. Manifestacje bezrobotnych odbyły się również w Essen i Dusseldorfie.

Kolonia, 12 października. Wydarzyły się tu poważne rozruchy. Demonstranci splądrowali kilka składów. Policja zrobiła użytek z broni. Podobno są zabici i ranni; jednakże bliższych danych co do tego niema.

Z niemieckiej Sowdepji: Chleb 250 miljonów,

funt mięsa 1 miljard 300 miljonów

Berlin, 12 października. Dziś chleb bezkartkowy kosztuje 250 miljonów marek, za mieso, którego niema w handlu, wymieniają cenę 1300 miljonów marek za funt. Jajko kosztuje 45 miljonów. Ceny warzywa podskoczyły o 200 do 400 prc.

Planowane zamachy na członków rządu saskiego

Drezno, 12 października. W nowym gabinecie saskim, w którym ministerstwa handlu i gospodarki przypadły komunistom, zamianowany został kierownikiem kancelarji państwowej komunista Brandler. Prezydent sejmu saskiego zarządził nadzwyczajne środki ostrożności dla zabezpieczenia sejmu, albowiem otrzymał on wiadomości o zamachach, przygotowanych na kilku członków sejmu i rządu.

Spotkanie Stresemanna z Seiplem

Berlin, 12 października. Kanclerz Rzeszy, Stresseman wyjechał w towarzystwie sekretarza stanu ministerstwa spraw zagranicznych oraz sekretarza kancelarji Rzeszy do Bregencji na spotkanie z kanclerzem austrjackim Drem Seiplem. W spotkaniu weźmie także udział niemiecki poseł w Wiedniu oraz poseł austrjacki w Berlinie i austrjacki wicekanclerz Franck.

Rokowania w Zagłębiu Ruhry

Duesseldorf, 12 października. Władze okupacyjne przyjęły propozycję dyrektorów kopalń w sprawie załadowywania dla Francji węgla ze składów zarekwirowanych oraz rozpoczęcia eksploatacji koksowni i wzmożenia produkcji.

Berlin. Wedle ostatnich wiadomości możliwość uzyskania pożyczki amerykańskiej dla Niemiec kształtuje się pomyślnie. Dotychczasowe rokowania doprowadziły do tego, iż w obecnej chwili przedłożony został Niemcom dokładny plan amerykański w sprawie warunków i organizacji pożyczki. Amerykańscy kapitaliści są utworzonem ad hoc konsorcjum bankowem. Pożyczka amerykańska nie będzie jednak daną jako pożyczka na cele reparacyjne, jest ona planowana jako udział w przyszłym banku emisyjnym, którym byłby dotychczasowy Bank państwowy. Jest możliwem, iż Bank państwowy już teraz otrzyma część amerykańskiego kredytu.

Interwencja dolarowa P. K. K. P.

Warszawa, 12 października. Wczoraj i dzisiaj P. K. K. P. ofiarowywała bankom większe ilości dolarów po kursie 800.000 marek pod warunkiem jednakże, że najmniejsza transakcja może wynosić 10.000 dolarów. Wobec braku gotówki, dającego się już od dłuższego czasu odczuwać w bankach warszawskich, oferta P. K. K. P. w przeważnej ilości wypadków nie mogła być przyjętą. Wskutek tej dość oryginalnej metody interwencji P. K. K. P. na rynku walutowym, obniżenia kursu dolara nie osiągnięto.

Konferencje w sprawie zwalczania drożyzny w Warszawie

Warszawa, 12 października. W lokalu nadzwyczajnego komisarjatu dla zwalczania drożyzny, odbyła się pod przewodnictwem komisarza dra Bajdy konferencja z udziałem przedstawicieli organizacji rolniczych całego kraju. W konferencji wziął udział również pan minister spraw wewnętrznych Kiernik, oraz minister rolnictwa, Gościcki. W rezultacie zainteresowani powzięli cały szereg poważnych zobowiązań w dziedzinie dostaw zbożowych dla Głównego Urzędu Żywnościowego, ten ostatni zaś będzie kierował transportem zbóż do wszystkich większych miast i ośrodków przemysłowych. Dostawy mają się rozpocząć w najbliższych dniach.

Co było dzisiaj na giełdzie krakowskiej?

Kraków, 12 października

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek dziś	11/X.	AKCJE	Transakcje w tysiącach marek dziś	11/X.
P. T. H. I—V em. . . .	155—175	140—160	Pezet		
„Impex"	3,1—3,2	2,5—2,8	Strug	250—270	250
„Pharma" (B. Jawornicki)	150—165	140—165	Syndykat Kosz., Kraków .		
Bracia Rolniccy I em. . .	90	70—80	**Tłuszcze Trzebinia**	**1075**	**1150**
„Polski Glob"	17		„Krakus" I—VI em. . . .	255—270	230—253
C. Hartwig. Poznań . . .			Porcelana Ćmielów . . .	420—480	370—400
Żegluga Polska	40	35	**Fabr. cukru w Chodorowie** .	**1350—1450**	**1225—1300**
Zieleniewski I—IV em. . .	**3600—4200**	**3100—3400**	Elektr. Siersza I—IV em.	95—115	80—100
Warsz. Parowozy I—III em.		125	Zakłady przem. „Ryngraf"		
H. Cegielski, Poznań I—IX	**220—230**	**180—200**	S. W. Niemojowski . . .	170—180	160—165
„Potęga" Tow. huty żel. .			Fabr. kapel. w Myślenicach		
„Lemiesz"			Bank Przemysłowy I-VIII	150—165	135—145
„Trzebinia" I—VI em. . .	205—220	185—195	Bank Hipoteczny	210	215
„Pocisk"			Bank Małopolski	260—275	250
Automotor	100	90—95	Ziemski Bank Kredyt. . .	47—55	46
Portland-Cem. Szczakowa			Powszechny Bank Kredyt.	35—40	31—34
Górka	**4200—4500**	**3800—4100**	Akc. Bank Związkowy I-IX		
Siersza	**2800—2850**	**2200—2300**	Bank Komercjalny I—IV		
Tepege I—IV em.	**1400—1600**	**1100—1200**	Bank Kred. w Warszawie		
Polska Nafta	115—145	110—130	Bank Związ. Spółek Zarob.	550	500—540
Olkos					
„Pokucie" Naft. S. A. I em.	180—200	175			

Kraków, 12 października. Zwyżka obcych walut w porównaniu z kursami wczorajszymi, dość znaczna, pociągnęła za sobą dalsze wzmocnienie kursów efektów. Zwłaszcza papiery małopolskie notowane na giełdzie wiedeńskiej zyskały poważnie na kursie.

Usposobienie na giełdzie ożywione. Tranzakcyj dokonywano znacznie więcej, niżeli na zebraniu wczorajszem.

Na giełdzie pieniężnej tendencja z początku mocna, pod koniec zebrania osłabiła się znacznie i kursa walut uległy zniżce.

AKCJE NIE NOTOWANE OFICJALNIE.

Jaworzno drobne 9000—9100, grube 8800, Gazy 10500—11.500 — ultimo 15500—16000, Len 290—340 Chybi 2600—2700, Azot125—135, Silesia 1200; towar Kolumbia 25 płacono.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Warszawa, 12 października. Giełda. Akcje. Cyfry w tysiącach mar. Bank dyskontowy 800. Bank handl. Warszawa 800. dla handlu i przem. Warszawa 420—450. Bank kred. Warszawa 155. Bank Małopolski Kraków 250—240. Bank przemysłowy Warszawa 200. Bank zjed. ziem polskich 300—350 do 330. Bank przemysłowy Lwów 100—110—135. Bank zachodni 1100—1200. Bank zw. ziemian 85. Bank współdzielczy 400. Puls 140—120—135. Wildt 130—175—160. Cukier Warszawa 2750—3200—3000 Częstocice 12500—13000—12000. Firley 240—270. Drzewny przemysł 70—85—70. Cegielski 200—255 do 225. Modrzejów 2100—2500—2375. Orthwein 120—150—140. Rudzki 1050—1300—1250—1100—1350 — 1225 — drobne 1150 — 1525 — 1350. Ursus 320 — 355 — 345. Parowozy 127 i pół — 160 — 157. Zawiercie 93000 — 90000. Żegluga 38—29. Elektryczność 245 — 225 i pół — 235. Spirytus 950 — 775 — 825. Polska nafta 110 — 115 — 100. Lenartowicz 35. Sila i Światło 290 — 220 — 230.

Ćmielów 480—440—470, Norblin 430—380—440—460——450, drobne 500—530—510, Belpol 35, Kabel 220, TPG 170—150, pol. fabr. maszyn rolnicz. 900—785—810, Syndykat rolniczy 775—780, Tkanina 37 i pół do 35, Korki 60, Lloyd 50—45—50, Klucze 210, Kijewski 520—600, Czersk 550—525—530, III em. 375—360—375, Gosławice 480—600—650, Michałow 420—475—430, Łazy 75—72 i pół do 75, Węgiel 1850—2200—2150—2000 2250—2175. 2150—2500—2350, Lilpop 185—235—225—200—227 i pół, drobne 280—240, Ostrowiec 3250—3500 do 3300, Ron Zieliński 300—350—335, Starachowice 950—1175—1075, Pocisk 190—205, Zieleniewski 3800 — 3350— 3400, Żyrardów 95000 — 85000 — 90000, Borkowski 145—175—165, Jabłkowscy 45—42 i pół do 44, Haberbusch 1550—1600, Majewski 1750—1800, Nobel [illegible]—315 320, Fustelnik 235—230, Chodorów [illegible] -1250 Spiess 400—425—450. Polski przemysł naftowy 380—370.

Oficjalna giełda pieniężna

Warszawa, 12 października. Dolary Stanów Zjednoczonych 950—900, sprzadaż 905, kupno 895, Belgja 49, sprzedaż 49500, kupno 48500, Berlin 00001, sprzedaż 00001, kupno —, Gdańsk 00001, sprzedaż 00001, kupno —, Holandja 373, Londyn 38000, 4300, 4330, sprzedaż 4340, kupno 4260, N. Jork 950, 900, sprzedaż 905, kupno 895, Paryż 58, 57; sprzedaż 57.50, kupno 56.50, Praga 28.450, Szwajcarja 17050, sprzadaż 17230, kupno 16870, Wiedeń 13.45, sprzadaż 13.60, kupno 13.30, Włochy 43.500, Frank złoty kupno 175.800.

Sprawa ograniczeń kredytowych

Informacje o ograniczeniach kredytowych, dotyczących zwłaszcza reeskontu, a sięgających głęboko do podstaw życia gospodarczego, miały być w najbliższym czasie opublikowane. Zbytecznem byłoby podkreślać, jak wielką wagę przywiązują do tych informacyj sfery gospodarcze. Tymczasem oddział P. K. K. P. w Krakowie odmawia w tej sprawie wszelkich wyjaśnień, zasłaniając się rzekomą tajemnicą urzędową. Dodać należy, że organa lwowskie zapowiedziały opublikowanie informacyj w sprawie ograniczeń kredytowych na jutro. W imię interesów gospodarczych musimy jak najenergiczniej zaprotestować przeciwko taktyce krakowskiego oddziału P. K. K. P., szerzącej zamęt w dziedzinie finansowej i gospodarczej.

GIEŁDY ZAGRANICZNE

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 12 października. Otwarcie giełdy: Berlin (not. skreślone), Holandja 219.20, N. York 558.00, Londyn 25.40, Paryż 33.95, Medjolan 25.47, Praga 16.70, Budapeszt 0.03.07, Bukareszt 2.60, Belgrad 6.25, Sofja 5.45, Warszawa 0.0006, Wiedeń 0.0078 5/8, Austr. kor. stempl. 0.0079.

Zurych, 12 października. Zamknięcie giełdy: Berlin —·—, Holandja 219.40, Nowy Jork 558, Londyn 25.40, Paryż 33.95, Medjolan 25.50, Bruksela —, Praga 16.70, Budapeszt 0.03,07, Bukareszt 2.60, Belgrad 6.55, Sofja 5.45, Warszawa 0.0006, Wiedeń 0.0078 5/8, Austr. korona stemplowana 0.0079.

Dzisiejsza giełda wiedeńska

Wiedeń, 12 października (tel. wł.) Waluty: Marka polska 0.00.7.20—8.20 marka niem. 0.00016, korony czeskie 21[illegible] franki szwajc. 12590, francuskie 4245, funty ang. 320.500, dolary 70.560.

Dewizy: Warszawa 0.770—870, Berlin 0.00017½, Praga 2120, Zurych 12705. Paryż 4292, Nowy Jork 70.935, Londyn 322300.

Giełda efektów: Zieleniewski 343.000, Fanto 4,790.000 Karpaty galicyjskie 598.000 Galicja 28,000.000 Schodnica 1,858.000 Siersza 232.000 Lwów-Czerniowce 416.000 Kolej północna 21.750.000, Alpine Montan 689.600 Huta Poldi —.—.

Dzisiejsza giełda berlińska

Berlin, 12 października. Nowy Jork 3.990,000.000, Paryż 239,4000.000, Szwajcarja 708,225.000, Wiedeń 55.461, Praga 117.705.000, Londyn 17 miliardów 955 miljonów.

Paryż, 11 października. Weksle. Niemcy 000.0002, Ameryka 16.44, Belgja 85.10, Anglja 74.88 i pół, Holandja 645 i pół, Włochy 75.20, Szwajcarja 294.34, Hiszpanja 223 i jedna czwarta, Bukareszt 434 i pół.

Londyn, 11 października. Weksle. Paryż 74.45, Belgja 87.96, Szwajcarja 25.42, Holandja 11.57 i pół, Nowy Jork 455.25, Hiszpanja 33.49, Włochy 99.50, Niemcy 27.500.000.000; Wiedeń 322.000; Bukareszt 975.

Kopenhaga, 11 października. Czeki. Londyn 25.70, Nowy Jork 567 i pół, Hamburg 000.00002. Paryż 34.50, Antwerpja 29.40, Zurych 101.65, Sztokholm 149.55 Chrystjanja 88.10, Helsingfors 15.20, Praga 16.55, Rzym. 26.00.

Amsterdam, 11 października. Dewizy. Londyn 11.57 i pół, Berlin —, Paryż 15.47 i pół, Szwajcarja 45.55, Wiedeń 0.0035 i siedm ósmych, Kopenhaga 45.00, Sztokholm 67.50, Chrystiania 39.50, Nowy Jork 254 i trzy ósme, Bruksela 13.17 i pół, Madryt 34.45, Włochy 11.42 i pół, Praga 757 i pół do762 i pół, Helsingfors 671—687 i pół.

Giełdy towarowe

Nowy York, 11 października. Targ bawełny. Dowóz do portów Atlantyku i Golfu 37.000, dowóz wewnątrz kraju 37.000, wywóz do Anglji 2000, wywóz na kontynent 27.000, targ miejscowy middling 29.00. Tendencja chętna.

Targ terminowy: październik 28.50; listopad 28.02; grudzień 28.03; styczeń 27.48; marzec 27.50; maj 27.52; lipiec 26.90; sierpień 26.10; wrzesień 25.35.

Z ostatniej chwili

KURSA WALUT I DEWIZ. Jak nas informują z banków krakowskich, dokonywano dzisiaj następujących transakcyj walutowych: Czeki: Nowy Jork 900.000—890.000—875.000. Londyn 4 miljony. Paryż 53.000. Bruksela 47.000. Zurych 161.000 do 158.000. Wiedeń 12.50—12.40. Praga 26.700—25.500. Transakcje z początku były dokonywane po kursach zwyżkowych, później wskutek znacznej podaży kursa się osłabiły.

KRONIKA TELEGRAFICZNA

Warszawa, 12 października. Celem informowania przybyłego do Polski angielskiego rzeczoznawcy skarbowego komandora Hiltona Younga, wyznaczyły Ministerstwa po jednym wyższym urzędniku. Wczoraj wieczorem minister skarbu pan Kucharski podejmował komandora Hiltona Younga oraz jego angielskich współpracowników wieczerzą w salonach resursy kupieckiej. W czasie wieczerzy pan minister skarbu Kucharski powitał komandora Hiltona Younga i jego współpracowników przemówieniem. W odpowiedzi na to wygłosił p. Young dłuższe przemówienie, owiane uczuciem szczerej przyjaźni dla Polski. Przy końcu swego przemówienia wzniósł komandor Young toast na cześć rządu polskiego w ręce pana ministra Kucharskiego. Następnie p. komandor Young rozmawiał dłuższy czas z wojewodą Moskalewskim, u którego informował się szczegółowo o program jego pracy oszczędnościowej i sposoby jego przeprowadzenia.

KRONIKA

NOWE CENY OBIADÓW URZĘDNICZYCH I KAWY. Prezydjum m. Krakowa uregulowało do czasu najbliższego posiedzenia komisji cennikowej, ceny obiadów urzędowych, oraz napojów w kawiarniach. Od dnia dzisiejszego obiad urzędowy kosztować będzie 30 tys. mk. (dotąd 20 tys. mk.), zaś kawa biała w restauracjach hotelowych 8 tys. mk., w restauracjach I klasy 7 tys. mk., II klasy 6 tys. mk., III klasy 5 tys. mk.

OLBRZYMIE PODROŻENIE PIWA I WÓDKI. Z dniem wczorajszym właściciele browarów podwyższyli ceny piwa o 130—200 procent. Wskutek tego zdrożało odpowiednio piwo w restauracjach. I tak mała szklanka jasnego piwa kosztuje 15 tys. mk., flaszka 40 tys. mk., szklanka mieszanego 24 tys. mk., porteru 32 tys. mk. Flaszka porteru, która dotąd kosztowała 17 tys. mk., kosztuje od wczoraj 44 tys. mk. Powyższe ceny pobierane są przy bufetach, w restauracjach zaś doliczają 10 proc. Również ogromnej podwyżce uległy napoje wyskokowe, z powodu wprowadzenia nowej opłaty akcyzowej.

ROZWIĄZANIE RADY MIEJSKIEJ. Minister spr. wewnętrznych rozwiązał radę miejską m. Płocka. Rozwiązanie to zostało zastosowane w związku z przeprowadzoną przez wojew. warszawskie rewizją działalności rady. Udowodniono bowiem płockiej radzie miejskiej usterki w prowadzeniu gospodarki i zupełny brak dozoru nad urzędnikami. Wykryto poważne defraudacje, które zakończyły się nawet samobójstwem jednego z urzędników. Termin nowych wyborów nie został jeszcze określony.

AKADEMJA KU CZCI X. KONARSKIEGO W TEATRZE IM. SŁOWACKIEGO. W niedzielę dnia 14 bm. o **godz. 11½ przed południem** urządza teatr im. Słowackiego uroczystą Akademję ku uczczeniu 150 rocznicy zgonu Stanisława Konarskiego i utworzenie Komisji Edukacyjnej narodowej. Na program Akademji złożą się: Przemówienie rektora Łosia, produkcje chóru „Echa" i przedstawienie fragmentów z aktu II i V „Tragedji Epaminondy" nie granej dotychczas w żadnym teatrze a aktualnej i dzisiaj w swym duchu obywatelskim i narodowym. Ceny miejsc zniżone o 60% ze względu na spodziewany udział młodzieży szkolnej.

PREMIERA FR. DE CUROLA. Jutro wchodzi na afisz teatru im. Słowackiego głośny do dzisiaj jeszcze sukces paryskiego teatru des Arts, najświeższy utwór wykwintnego pisarza, znanego już u nas z kilku sztuk Franciszka de Curela „Ziemia nieludzka".

OPERA I OPERETKA. Dziś w piątek 12 bm. o godz. 7'30 wieczór „Cyrulik Sewilski", ostatni występ znakomitego artysty, niedoścignionego wykonawcy partji Don Bartold, Stanisława Boguckiego, ze współudziałem artystki opery wileńskiej, Ireny Larar, Konstantego Kruglowskiego, niezrównanego w partji Figara i W. Pietronia w partji Hr. Almavivy. „Cyrulik Sewilski" w tak świetnej obsadzie i tym razem wzbudzi niezawodnie prawdziwy entuzjazm publiczności.

JÓZEF ŚLIWIŃSKI, nasz znakomity pianista, wystąpi w niedzielę 14 bm. na poranku symfonicznym orkiestry Związku Muzyków Polskich jako dyrygent i otworzy cykl „Poranków Beethovenowskich".

EGON PETRI, jeden z najświetniejszych pianistów doby współczesnej, wystąpi u nas tylko jeden raz, a to w niedzielę 14 bm. wieczór.

KONCERT LEO SLEZAKA, wszechświatowej sławy tenora, który odbędzie się w imprezie krak. Biura koncertowego E. Bujański, wywołał tak wielkie u nas zainteresowanie, że znaczna część biletów jest już rozsprzedana.

Z TEATRU

CYRULIK SEWILSKI (gościnny występ Boguckiego).

Dla sympatycznego gościa z Warszawy wznowiła Dyrekcja opery arcydzieło rossinowskie „Cyrulika sewilskiego", niestety jednak bardzo słabo przygotowane i niezgłębione przez poszczególnych wykonawców, a przedewszystkiem nieopanowane przez orkiestrę. Całość zatem chromała, podtrzymywana jedynie pełną finezji grą warszawskiego gościa, który jedynie rozwinął w pełni swój kunszt aktorski i śpiewaczy, stojący na wybitnej wyżynie artystycznej. Podbijał zwłaszcza ciepły, barwny, o metalowym dźwięku głos artysty, którym Bogucki umie należycie operować, nawet w recitatiwach. Z dalszych wykonawców wymienić należy p. Maruszka, który dzielnie sekundował miłemu gościowi, jako Leon Basilio, zbierając zasłużone oklaski za swą akcję o „plotce". P. Kruglowski, choć głosowo nie zawiódł, jednak zbyt często słuchać musiał sufflera, zatracając wiele w grze. P. Bandrowska-Osmecka, choć zwycięsko walczyła z trudnościami partji Rezyny, sama jednak wyczuwała, iż trudności te zbyt są wielkie. To samo i p. Pietroń, jako hr. Alimaviva. Reszta zespołu na dalszych przedstawieniach niewątpliwie więcej będzie mogła dać z siebie.

(wil -led).

Sytuacja strajkowa na Górnym Śląsku

Kraków, 12 października.

Strajk kolejowy w okręgu katowickiej dyrekcji trwa nadal. Na stacjach i w warsztatach kolejowych znajdują się pomocnicze oddziały wojskowe. Dzięki tym oddziałom ruch kolejowy jest częściowo utrzymywany. Podróżowanie na Górny Śląsk przez Oświęcim i Dziedzice jest ryzykowne z powodu niepewnych połączeń. W razie konieczności podróży wskazane jest kierowanie podróży na Szczakowę i Mysłowice, gdzie ruch kolejowy, aczkolwiek z opóźnieniami, jest częściowo utrzymywany.

Pociąg pospieszny Berlin—Bukareszt, który odchodzi normalnie z Krakowa o godz. 1 w południe, odejdzie dzisiaj z pięciogodzinnem opóźnieniem.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

UPOWAŻNIENIA NA HANDEL WĘDROWNY ŻYWNOŚCIĄ NA TERENIE G. ŚLĄSKA. Gremjum ajentów handlowych w Krakowie podaje niniejszem do wiadomości interesentów, że do wykonywania handlu wędrownego na górnośląskiej części Województwa niezbędną jest karta na przemysł wędrowny w myśl paragr 61 niemieckiej ordynacji przemysłowej, którą wydaje wojewódzki Sąd Administracyjny w Katowicach.

Do uprawiania handlu hurtownego żywnością i paszą potrzebne jest na terenie górnośląskiej części Województwa śląskiego na podstawie rozporządzenia w przedmiocie handlu środkami żywnościowemi i zwalczania handlu paskowego z dnia 24-go czerwca 1916 (R. G. Pol. 581), które nadal obowiązuje osobno pisemnne zezwolenie starosty. Dla komiwojażerów zaś potrzebne jest na podstawie par. 44—44a ordynacji przemysłowej, karta legitymacyjna, którą wystawia naczelnik urzędu okręgowego.

P. K. K. P. WE WRZEŚNIU. Zasadnicze pozycje bilansu P. K. K. P. z dnia 30 września, łącznie ze zmianami, jakie zaszły w nich w ciągu września, przedstawiają się jak poniżej:

(Dnia 30 września — zmiany w ciągu września w miljonach mkp. złotych). Zapas złota 53.2+5.3, zapas srebra 20.7—12.1, zapas walut zagran1.5—0.7, rach. zagran. nostro 27.7+3.3; (w miljardach mkp. portfel wekslowy 2.077.1+705.0, inne poż. gospod. 670.0+23.0, dług skarbu pań. 10.265.5+3.792.5, obieg banknotów 11.197.8+4.326.0, rachunki żyrowe 2.277.2+549.5.

We wrześniu P. K. K. P. w dalszym ciągu do wymieniencia swego zapasu srebra na złoto; skutkiem tego był wzrost drugiego przy jednoczesnym ubytku pierwszego. Jeśli bilansowo obydwie te pozycje nie wyrównują się, pochodzi to stąd, że zapas srebra figuruje w nich według wartości nominalnej, a nie giełdowej, którą podają uwagi, dodawane do bilansów P. K. K. P.

Pozycje walut zagranicznych i rachunków zagranicznych „nostro" wykazują łącznie — w przeciwstawieniu do sierpnia — pewien wzrost: o 2.6 miljona mkp. zł.

Pozycje wyszczególnione w markach polskich, wykazują, jak zwykle, powszechny wzrost. W zakresie pożyczek gospodarczych jest on dosyć pokaźny dla portfelu wekslowego: stan jego w dn. 30 września jest mniejwięcej o 50 prc. wyższy, niż w dniu 31 sierpnia. Natomiast inne pożyczki prywatne zwiększyły się w ciągu września tylko w stopniu nieznacznym.

Bardzo znacznie natomiast, bo blisko o 4 tryljony mkp. wzrósł dług skarbu państwa. Suma ta przedstawia się poważnie, nawet w przeliczeniu na dolary; równa się bowiem według kursu przeciętnego z ubiegłego miesiąca 250.000 mkp. za 1 dolar — około 6miljonom dolarów lub przeszło 80 miljonom franków złotych, gdy w sierpniu analogiczna cyfra nie dosięgała 10 miljonów dolarów. Wobec tego, że nie znamy jeszcze nawet tymczasowych wyników gospodarki skarbowej za wrzesień, nie mamy możności osądzić, czy wzrost ten oznacza odpowiednie pogorszenie stosunku dochodów do rozchodów państwa, czy też jest on wynikiem realnego wzrostu drożyzny, jaki zaznaczył się u nas w ubiegłym miesiącu w związku z mniejwięcej stabilizowanym zewnętrznym kursem marki polskiej.

W wyniku prywatnych i skarbowych operacyj kredytowych instytucji emisyjnej obieg jej banknotów zwiększył się bardzo znacznie, bo przeszło o 4300 miljardów. Nowe kredyty zmobilizowane zostały prawie w całości w drodze nowych emisyj, gdyż stan rachunków żyrowych — wobec ciągłego przesilenia na rynku pieniężnym — zwiększył się w stosunkowo słabym.

CENNIKI W PIEKARNIACH WARSZAWSKICH. Warszawskie młyny i piekarnie parowe na skutek nacisku ze strony władz administracyjnych zgodziły się sprzedawać do soboty 13 bm. włącznie, mąkę 50 prc. po 30 000 mkp. za 1 kg. W tej również cenie będzie chleb wypiekany z tej samej mąki; mąka sitkowa II gat. po 18.000 mkp., jako też i chleb z tego gatunku mąki po 18.000 mkp. za 1 kg., licząc już koszty dostawy do piekarń. Cena razowego chleba ustalona została na 17.000 mkp. Ceny w piekarniach cechowych oznaczono do 13 bm. w następujący sposób: za kg. chleba pytlowego 30.000 mkp., z mąki sitkowej 18000 mkp. loko piekarnia. Zarobek od sprzedaży chleba ustalono na 7 i pół prc. Pobieranie wyższych procentów uważane będzie za lichwę.

1 MARKA ZŁOTA = 243 MILIONÓW MAREK PAPIEROWYCH. Na czas od 13 do 16 października ustalona została wartość 1 złotej marki niemieckiej na 243 milionów marek papierowych.

EKSPORT RUMUŃSKIEJ MĄKI. Wedle doniesień z Bukaresztu, doszło tam ostatecznie do porozumienia między zainteresowanemi kołami a rządem w sprawie wywozu rumuńskiej mąki. Wedle zawartej umowy wywiezie się aż do czasu nowych zbiorów 12.000 wagonów białej mąki.

CENY ZŁOTA I SREBRA. Pol. Kraj. Kasa Pożycz. płaciła wczoraj: za rubla złotego 318.800 mkp., za rubla srebrnego 213.000 mkp., za złotą markę 143.900 mkp., za markę srebrną 59.100, za złotą koronę austrjacką 122.400, za koronę austrjacką srebrną 49.400, za złotą jednostkę monetarną Unji łacińskiej (frank złoty) 116.500, za jednostkę monetarną Unji łacińskiej (frank srebrny) 49.400, za złotego dolara 604.300, za srebrnego dolara 284.700, za funty szterlingi 2,940.500, funty tureckie złote 2,850.400, za guldeny holenderskie 242.800, za dukaty austrjackie 1,380.200, za dukaty belgijskie 1,379.000, za gram złota 401.580, za gram srebra 11.880 mkp.

NIEPOWODZENIE SOWIECKIEJ POŻYCZKI ZŁOTEJ. Ogłoszona w swoim czasie pożyczka złota sowiecka umieszczona została w bankach, trustach i t. p. Instytucje te nie miały jednak dosyć funduszów, by pożyczka mogła leżeć u nich w kasach i dlatego starały się umieścić ją w innych instytucjach od siebie zależnych, nawet wśród republik. Szło to jednak opornie, reszta pożyczki leżała w kasach „narkomu" bz rachunku, dobrowolnie nikt jej brać nie chciał. Obecnie pojawił się dekret o przymusowem umieszczeniu pożyczki wśród robotników i urzędników. Obligacje, wydane robotnikom i urzędnikom mogą być zastawiane w banku państwowym, który udziela będzie 50 prc. nominalnej wartości. Jednakże nawet z tymi przywilejami przydzielanie pożyczki napotyka często na opór ze strony robotników, jak to miało miejsce w zagłębiu donieckiem.

NADESŁANE

Z RYNKÓW TOWAROWYCH

Oprócz towarów świeżo wymienionych na tem miejscu, różnica cen w tymże okresie poniżej podanych artykułów przedstawia się jak następuje:

Mydło tualetowe „Domowe" — za tuzin 360 tys. (300 tys.), akademickie — 420 tys. (300 tys.), kwiatowe I gat. — 540 tys. (420 tys.), II gat — 300 tys. (240 tys.), „Tatra" — 600 tys. (480 tys.)

Krochmal pszenny — za kilo — 70 tys. (54 tys.), kukurudzowy — 50tys. (42 tys.), ryżowy — 60 tys. (44 tys.), Błyszcz — za paczkę — 14 tys. (10 tys.), Boraks za kilo 70 tys. (60 tys.). Indygo w tabl. — za gross 720 tys. (670 tys.), w krążkach — za funt — 420 tys. (380 tys.), Pasta czarna za tuzin 72 tys. (60 tys.), żółta — 80 tys. (66 tys.). Szuwaks — 60 tys. (50 tys.).

Atrament szkolny w 1/1 — za tuzin — 313 tys. (284 tys., w pół do 184 tys. (156.500), w kałam. — 46 tys. (41,400). biurowy — za butelkę — 63 tys. (56.925), kopjowy — 79 tys. (71.20), czerwony — za jedną czwarta b. 24 tys. (21,750), za kałam. — 6.300 (5.650). Papier kancelar. — za ryzę — 320 tys. (288 tys.), linjowany 320 tys. (297 tys.), form. handl. za paczkę — 95 tys. (87 tys.), listowego — 40 tys. (38 tys.). Zeszyty szkolne — za tuzin — 32 tys. (28 tys.). Koperty kancel. za tuzin — 60 tys. (52 tys.), biurowe — 30 tys. 23 tys.), listowe — 40 tys. (30 tys.). Obsadki biurowe za gross — 375 tys. (300 tys.). Stalówki krajowe — 71.200 (62.100), mieszane — 33,900 (29.550), angielskie 200 tys. (160 tys.). Guma do wycierania — za funt 150 tys. (120 tys.), arabska — za flakon — 15 tys. (13.500).

Ołówki obliczane w złotych polskich też podrożały mimo tego miernika: kopjowe — za gros — 20 (17), czarne — 20 (17), kolorowe — 22 (19).

ROZMAITOŚCI

PREZYDENTURA POWODEM ŚMIERCI. Niespodziewany zgon prezydenta Hardinga zwrócił, jak piszą z Nowego Jorku powszechną uwagę na fakt, coraz krótszego życia prezydentów St. Zjednocz. Stwierdzono, że życie pierwszych sześciu prezydentów trwało przeciętnie 79.6 lat, następnych dziesięciu zaś 61.9. A wynika to nietylko z wyczerpania nadmiarem pracy w załatwianiu spraw urzędowych, lecz i uciążliwemi niesłychanie obowiązkami reprezentacyjnemi, związanemi z demokratyczną konstytucją kraju. Niezliczone rzesze obywateli St. Zjednoczonych dotąd uważają, że najdonioślejszym obowiązkiem prezydenta jest zamienić z nimi podczas przyjęć uścisk ręki. Nieszczęśliwy prezydent musi zatem ściskać setki rąk na przyjęciach w Białym Domu, a niektórzy prezydenci miewali po takich niezliczonych shake-hands'ach dłonie zupełnie sine i popuchnięte, niejeden zaś musiał kilkodniowym wypoczynkiem w łóżku opłacić trudy obowiązków demokratycznych. Nadto zaś prezydent musi wygłaszać mowy na niezliczonych uroczystościach i bankietach, dokonywać poświęcenia rozmaitych kamieni węgielnych, być zawsze uprzejmy i w dobrym humorze; nic zatem dziwnego, iż organizm wyczerpuje się szybko. Podobno sfery miarodajne w Waszyngtonie rozważają z tego powodu, w jaki sposób możnaby prezydenta uwolnić od części tych szkodliwych obowiązków reprezentacyjnych.

POGLĄDY CHIŃCZYKÓW. Chińczycy mają ciekawe poglądy, wręcz odmienne od europejskich. I tak przed kilku laty ogłoszono rozporządzenie, które świadczy o szerokiem zastosowaniu ochrony zwierząt:

„Zabrania się jak najsurowiej spożywania krowiego mleka! Człowiek niema prawa pozbawiać zwierzęcia jego pożywienia, a zwłaszcza krowy, tak pożytecznego stworzenia. **Ten, kto nie odczuwa różnicy** między tem, co należy do człowieka, a tem, co należy do zwierzęcia jest zły i niemądry. Kto sprzedaje mleko za pieniądze, nie może mieć czystego sumienia, a kto pije mleko, myśląc, że mu wyjdzie na zdrowie, jest również godzien nagany".

REPERTUAR

TEATR MIEJSKI (początek o godzinie $7\frac{1}{2}$)

Piątek: „Grochowy wieniec".
Sobota nowość: „Ziemia nieludzka".

BAGATELA (początek o godzinie 8-mej)

Z powodu strajku teatr zamknięty.

OPERA i OPERETKA (początek o g. $7\frac{1}{2}$)

Piątek: „Cyrulik sewilski" (występ p. Ireny Lazar i St. Boguckiego).

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Feliks Jabłoński. Z Drukarni Ludowej w Krakowie.